

Tillställd Justitiedepartementet

2025-01-24

Adress: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: Ju.L2@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju2024/02164

Remiss av betänkandet "Ett nytt konsumentkreditdirektiv" (SOU 2024:69)

UC tackar för möjligheten att lämna remissvar avseende rubricerat betänkande, hädanefter kallat "Betänkandet".

UC har valt att framförallt lämna kommentarer på Betänkandets förslag till förändringar i kreditupplysningslagen. Direktiv (EU) 2023/2225 benämns i detta remissvar som "CCD2".

1. Föreslagen lydelse i 5 a § bör ändras för att inkludera bolag med tillstånd från Finansinspektionen att bedriva kreditförvaltarverksamhet samt inkassoverksamhet

Mot bakgrund av att lag om viss verksamhet med konsumentkrediter upphävs så tillstyrker UC föreslagen ändring men anser att fler aktörer ska inkluderas i gruppen som kan utväxla information med stöd av kreditupplysningslagen (se nedan under punkt 1.1 och 1.2).

1.1. Information om överlåtna krediter bör utväxlas för kreditupplysningsändamål

Av artikel 19.4 CCD2 framgår att de databaser som innehåller information om kreditavtal för konsumenter åtminstone ska innehålla information om konsumenternas *relevanta utestående kreditfordringar*, typen av kredit och kreditgivarens identitet. I skäl 57 CCD2 anges att databaserna åtminstone bör innehålla information om konsumenters *försenade återbetalningar av krediten*. Av artikel 19.2 samt skäl 57 CCD2 framgår också att medlemsstaterna ska säkerställa att de kreditgivare som står under den nationella behöriga myndighetens tillsyn och följer EU:s dataskyddsförordning ska ha åtkomst till databaser som används för att bedöma konsumenternas kreditvärdighet.

Av nuvarande lydelse samt i föreslagen lydelse i förslaget till ny konsumentkreditlag i 1 kap. 2 § följer att en kreditgivare är den som lämnar krediten *eller övertar den ursprungliga kreditgivarens kreditfordran* (vår kursivering).

I Sverige förekommer det inte sällan att krediter överlåts till bolag med inkassotillstånd eller tillstånd som kreditförvaltare. När sådana överlåtelser sker försvinner information om förekomsten av krediten i kreditupplysningsdatabasen eftersom sådana bolag inte ingår i den krets som för närvarande får utväxla information enligt 5 a § kreditupplysningslagen. Av Betänkandet framgår på sidan 284 att det bedöms som att någon åtgärd inte krävs men UC anser, för att korrekt genomföra artiklarna 19.2 och 19.4 i CCD2, att svensk lag bör säkerställa dels att sådana krediter som överlåts till inkasso- eller kreditförvaltarbolag finns med i kreditupplysningsdatabasen dels att inkasso- och kreditförvaltarbolag ingår i den nämnda kretsen för det nyss angivna ändamålet eftersom de är att betrakta som "kreditgivare".

I SOU 2023:38 sidan 466 gjordes bedömningen att det är rimligt att den som förvärvar rättigheterna enligt ett kreditavtal också bör rapportera in uppgiften. Förslaget byggde på en tvingande plikt att rapportera men UC anser att det är rimligt att lagstiftningen ändras så att frivilliga överenskommelser kan göras kring utväxlande av uppgifter om lämnade krediter från en kreditgivare som har övertagit den ursprungliga kreditgivarens kreditfordran när bolaget innehar inkassotillstånd eller kreditförvaltartillstånd. Att på detta sätt ändra lagstiftningen ligger helt i linje med den nuvarande ordningen med frivilliga överenskommelser kring utväxlande av uppgifter om lämnade krediter. Att kreditupplysningslagen för närvarande sätter upp gränser för vilka betalningsförsummelser som får förekomma i en kreditupplysning om fysiska personer som inte är näringsidkare borde inte innebära att uppgifter om relevanta uppgifter om lämnade krediter inte får utväxlas (se ytterligare nedan i punkt 1.2 om betalningsförsummelser).

UC anser mot den bakgrunden att detta bör ändras och rättas till för att uppnå en korrekt implementering av CCD2. UC menar att kreditupplysningslagen exempelvis kan ändras på följande sätt för att åstadkomma detta.

Förslag om ändring i 5 a § 1 st kreditupplysningslagen (se understruken text)

5 a § Vad som gäller om tystnadsplikt i verksamheten hos svenska kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, värdepappersbolag, inkassobolag, kreditförvaltare och företag som med tillstånd driver verksamhet enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter, hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Integritetsskyddsmyndigheten enligt 3 § första stycket.

5 a § st 2 kreditupplysningslagen behöver också ändras med relevanta laghänvisningar som en följd av hänvisningen till inkassobolag och kreditförvaltare i 5 a § 1 st.

För att möjliggöra utväxlandet av information behöver även inkassolagstiftningen ändras i likhet med hur det regleras i annan lagstiftning för att klargöra förhållningssättet till tystnadsplikten.

Förslag till ändring i inkassolagen, (se understruken text).

11 § Den som är eller har varit verksam i en inkassoverksamhet som avser indrivning av fordringar för någon annans räkning eller fordringar som har övertagits för indrivning får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon till följd därav har fått veta om enskildas personliga förhållanden eller om yrkes- eller affärshemligheter. Detta gäller dock inte i fråga om inkassoverksamhet som är av tillfällig natur och avser endast enstaka fordringar.

Första stycket tillämpas inte i fråga om den som enligt någon annan författning är underkastad en motsvarande tystnadsplikt. I det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

UC gör bedömningen att ovan förslag på stycke 3 borde vara tillfyllest avseende överlåtna kreditfordringar som behandlas i inkassoverksamhet samt i kreditförvaltningsverksamhet eftersom tystnadsplikten i inkassolagen är tillämplig även på kreditförvaltning (se 4 kap. 2 § lag (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal).

1.2. Information om betalningsdröjsmål som varat i minst 30 dagar från förfallodagen bör utväxlas för kreditupplysningsändamål

Som anges ovan framgår det av skäl 57 CCD2 att databaserna åtminstone bör innehålla information om konsumenters *försenade återbetalningar av krediten* (vår kursivering). I Betänkandets överväganden i avsnitt 5.8.2 (sidan 289) anges att begreppet "utestående kreditfordringar" i artikel 19.4 CCD2 bör avse betalningsförsummelser och kreditmissbruk.

Något egentligt resonemang om hur begreppet *försenade återbetalningar av krediten* bör tolkas för att på ett ännu bättre sätt motverka överskuldssättning finns inte i Betänkandet. I SOU 2023:38 görs bedömningen att det finns starka skäl för att öppna upp för en större tillgång till uppgifter som kan ge tidiga indikationer på bristande betalningsförmåga eller betalningsovilja. Samtidigt, konstateras det, är det viktigt att se till att integritetsskyddet för den enskilde förblir högt (sidan 446). Vidare framgår att uppgifter om betalningsdröjsmål är väsentliga i en kreditprövning samt att efter 30 dagar från förfallodagen inte kunna betala exempelvis krediträntan eller amorteringen på ett lån indikerar en förhöjd kreditrisk (sidan 448). På samma sida anges att man i andra länder såsom Finland, Nederländerna och Frankrike har valt 60 dagar för att undvika registreringar av bl.a. missade betalningar som inte har att göra med betalningsoförmåga eller betalningsovilja.

UC anser att regeringen bör säkerställa att försenade återbetalningar av krediter kan behandlas i kreditupplysningsdatabaser, både för att genomföra CCD2 på ett mer ändamålsenligt sätt men framförallt för att motverka överskuldssättning genom att möjliggöra mer välinformerade kreditprövningar.

För att säkerställa ett högt integritetsskydd bör företaget som lämnar informationen stå under Finansinspektionens tillsyn och det bör tydliggöras att enbart en otvisting fordran som är minst 30 dagar sen får anges i en kreditupplysning. UC menar att ett möjligt sätt att anpassa bestämmelserna skulle kunna vara att formulera ett undantag till 7 och 7 a §§ som anger att kreditupplysningar får innehålla betalningsförsummelse och kreditmissbruk som utväxlas enligt 5 a § (se exempel nedan). Följdanpassningar i 7 och 7 a §§ kreditupplysningslagen behöver tas fram i den fortsatta beredningsprocessen.

Exempel på en tilläggsbestämmelse till kreditupplysningslagen för att möjliggöra utväxlande av information om försenade återbetalningar av krediten.

Trots vad som anges i 7 och 7 a §§ får kreditupplysningar innehålla uppgifter om betalningsförsummelse eller kreditmissbruk, när krediten har lämnats av eller överlåtit till ett företag som utväxlar uppgifter enligt 5 a § och som står under Finansinspektionens tillsyn och kredittagaren i avsevärd utsträckning överskridit gällande kreditgräns, är i dröjsmål med en betalning som varat i minst 30 dagar från förfallodagen avseende en otvisting fordran eller om kredittagaren på något annat sätt allvarligt missbrukat krediten.

2. Föreslagen lydelse i 6 § kreditupplysningslagen bör inte genomföras - tidigare lydelse om förvaltarskap bör behållas

UC avstyrker förslaget att införa föreslagen lydelse avseende förvaltarskap i 6 § kreditupplysningslagen. UC anser att frågan om vilken information som inte får behandlas inom ramen för en kreditprövning bör införas i lag som reglerar kreditgivarens kreditprövning.

IMY har i hemställan daterad 2022-12-20 med diarienummer IMY-2022-11955 redogjort att kreditupplysningsverksamhet är ett viktigt allmänt intresse och att en uppgift om förordnande av förvaltarskap är nödvändig i kreditupplysningsverksamhet. I prop. 2023/24:23 sidan 129 ff framgår att regeringen gör bedömningen att uppgift om förvaltarskap är nödvändig i kreditupplysningsverksamhet eftersom verksamheten är ett viktigt allmänt intresse. Någon syftesbegränsning, dvs. vid sidan av kreditupplysningslagens ändamål, infördes inte utan det anfördes istället att "En viktig del i skyddet för den som har förvaltare är därför att det är möjligt för andra att få kännedom om förvaltarskapet." Regeringen ansåg inte heller att det fanns skäl att i lag ange att endast uppgifter om förvaltarskap med avseende på att förvalta egendom får hanteras i kreditupplysningsverksamhet. Ordalydelsen i 6 § kreditupplysningslagen ändrades därmed till dagens utformning och trädde i kraft den 1 januari 2024.

Artikel 18 i CCD2 handlar om skyldigheten att bedöma konsumentens kreditvärdighet. Av artikel 18.3 följer att en kreditgivare vid sin kreditprövning inte ska använda s.k. särskilda

kategorier av uppgifter enligt artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning, hädanefter kallat "känsliga personuppgifter".

Information som tillhandahålls av kreditupplysningsföretag används däremot av många olika näringsidkare och inte enbart näringsidkare som är kreditgivare. Betänkandet tycks inte alls ha beaktat vilken konsekvens syftesbegränsningen om uppgift om förvaltare kan få utan tycks ha utgått ifrån näringsidkare som är kreditgivare och att CCD2 anger att en kreditgivare inte ska använda känsliga personuppgifter vid kreditprövningen. Av övervägandena på sidan 279 framgår exempelvis att en uppgift om förvaltare inte bedöms ha någon relevans för kreditprövningen, det vill säga bedömningen av personens ekonomiska förutsättningar att fullgöra ett åtagande enligt ett kreditavtal.

En uppgift om ett förvaltare eller ändrad status kring ett förvaltare är en uppgift som är nödvändig att kunna tillhandahålla i en kreditupplysning vid andra tillfällen än vid ingåendet av ett kreditavtal (se mer nedan).

Syftesbegränsningen avseende förvaltare är dessutom ologisk i förhållande till annan reglering i kreditupplysningslagen, såsom exempelvis 9 § kreditupplysningslagen som innebär att kreditupplysning får lämnas ut om en fysisk person som inte är näringsidkare till den som på grund av ett ingånget eller ifrågasatt kreditavtal eller av någon liknande anledning har behov av upplysningen. Det framgår således direkt i lagen att inhämtande av kreditupplysning om en fysisk person som inte är näringsidkare inte enbart får ske innan en kreditprövning ska göras eller för övrigt innan ett avtal ska ingås.

Definitionen av kreditupplysning är en uppgift, omdöme eller råd som lämnas till ledning för bedömning av någon annans kreditvärdighet *eller vederhäftighet i övrigt i ekonomiskt hänseende* (vår kursivering, se 2 § 1 st kreditupplysningslagen). Kunskap om huruvida någon har rättshandlingsförmåga är enligt UC en uppgift om någons vederhäftighet i övrigt i ekonomiskt hänseende.

IMY lyfter i sitt remissvar fram att kreditupplysningar får inhämtas i sammanhang där konsumentkreditlagen inte är aktuell och exemplifierar att finansiella institut hämtar kreditupplysningar för att leva upp till bestämmelserna om kapitalkrav i kapitaltäckningslagen eller när ett inkassobolag hämtar in en kreditupplysning för att kunna bedöma om det är värt att ansöka om betalningsföreläggande avseende en obetald fordran.

Redan mot ovan bakgrund bör regeringen i den fortsatta beredningsprocessen komma fram till att den nuvarande lydelsen av 6 § ska behållas oförändrad. Att kreditgivare inte har rätt att vid sin kreditprövning använda känsliga personuppgifter behöver alltså regleras på annat sätt än genom den föreslagna syftesbegränsningen i 6 § kreditupplysningslagen. UC anser att en bättre ordning vore att reglera innebörden av artikel 18.3 CCD2 i anslutning till kreditgivarens skyldighet att göra kreditprövning, exempelvis i 3 kap 16 § förslag till konsumentkreditlag.

Information om förvaltare i kreditupplysningsverksamhet kan även vara relevant avseende frågeställningar relaterade till näringsverksamhet. Avseende fysiska personer som är

näringsidkare genom att ha ett väsentligt inflytande i en viss verksamhet, såsom exempelvis en styrelseledamot eller VD i ett aktiebolag (se 2 § 2 st kreditupplysningslagen), finns behov för andra näringsidkare att förstå om den fysiska personen har eller sedermera får ett förvaltarskap anordnat.

Det tål i detta sammanhang att lyftas fram att en fysisk person, dvs. även en fysisk person som är att betrakta som näringsidkare, har rätt att få en kreditupplysningskopia om en kreditupplysning om den fysiska personen hämtas ut inom ramen för ett affärsbeslut avseende exempelvis ett aktiebolag där den fysiska personen som är att betrakta som näringsidkare är verksam. På så vis kommer den fysiska personen få information enligt 11 § kreditupplysningslagen om att en kreditupplysning har lämnats ut och vem som har begärt upplysningen och har möjlighet att vidta de åtgärder som bedöms nödvändiga, exempelvis att begära rättelse av felaktig eller missvisande information.

Det finns mot denna bakgrund inte heller skäl att införa en ny syftesbegränsning just för utlämnande av uppgift om förvaltarskap i kreditupplysningslagen som en följd av genomförandet av CCD2 i svensk lagstiftning. Någon konsekvensbedömning av detta förslag har inte heller presenterats vilket i sig innebär att beredningsunderlaget är bristfälligt.

Det är som påtalats kreditgivaren som ska göra bedömningen av vilken information som behövs för att göra en korrekt kreditprövning men även att säkerställa att den information som används inte är i strid med bestämmelserna om kreditprövning. Det är också kreditgivaren som vet för vilket syfte den hämtar ut information från ett kreditupplysningsföretag.

Samtidigt är kreditupplysningsföretag hårt reglerade och straffsanktionerade. Exempelvis kan den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 6 § dömas till böter eller fängelse i ett år och detsamma gäller om en uppgift lämnas ut i strid med 9 § till någon som inte har ett legitimt behov. Mot denna bakgrund är det inte heller proportionerligt eller ändamålsenligt att reglera användandet av uppgift om förvaltarskap i kreditprövningar i kreditupplysningslagen på det sätt som föreslagits.

Som framförts ovan bör en sådan reglering istället genomföras på annat sätt, exempelvis i den lagstiftning som reglerar kreditgivares skyldigheter att efterleva bestämmelserna om kreditprövning. En sådan lagreglering stämmer bättre med direktivets text i artikel 18.5, 19.2 samt 19.3 som riktar sig till kreditgivare och kreditförmedlare.

3. En ny informationsplikt i 10 a § i kreditupplysningslagen bör inte genomföras

UC avstyrker förslaget att införa en ny informationsplikt i kreditupplysningslagen. UC anser att informationsplikten bör införas i förhållande till kreditgivaren (se mer nedan).

3.1. Det är kreditgivaren som bör informera om vilka uppgifter som har rapporterats om en konsument till ett kreditupplysningsföretag

Artikel 19.7 och 19.7 a CCD2 anger att medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenterna informeras inom 30 dagar efter registreringen av eventuella utestående kreditfordringar i en databas. Av skäl 57 framgår att syftet med att informera konsumenten är att den ska göras medveten om registreringen av utestående kreditfordringar i en databas och det anges att sådan information exempelvis kan tillhandahållas via e-post.

UC uppfattar att exemplifieringen av användande av e-post innebär att tanken bakom genomförandet av informationsplikten har varit att inte göra kommunikationen onödigt betungande för de aktörer som medlemsstaten väljer att utse till informationsansvariga.

Det är korrekt, så som det anges på sidan 414 i Betänkandet, att UC idag informerar fysiska personer som inte är näringsidkare om att det har rapporterats in förekomsten av kreditmissbruk. Det är däremot också så att kreditgivaren informerar individen om registreringen. Någon ytterligare belastning i jämförelse med dagens hantering av kreditmissbruk kan därför enligt UC inte heller identifieras för kreditgivarna. UC skickar däremot information till den fysiska personen som inte är näringsidkare postalt till personens folkbokföringsadress. UC har inte tillgång till alla fysiska personers e-post och kan därför inte skicka ut informationen på det av direktivet föreslagna enkla sättet.

UC erfar däremot att kreditgivare normalt sett har tillgång till den fysiska personens e-post eller har annan direkt kontakt med den fysiska personen via appar eller andra digitala tjänster. UC anser därför att det är mer ändamålsenligt att det i den fortsatta beredningsprocessen klargörs att det är kreditgivaren som rapporterar in informationen till kreditupplysningsverksamheten som ska informera om att kreditmissbruket har rapporterats samt i vilka databaser uppgiften har registrerats.

Det får också anses mer kostnadseffektivt och mindre förvirrande för den fysiska personen att få ETT sådant meddelande från den som har rapporterat informationen i jämförelse med att potentiellt få ett flertal separata meddelanden för det fall betalningsförsummelsen eller kreditmissbruket har registrerats av alla företag som har ett kreditupplysningstillstånd.

Eftersom kreditgivare har den löpande kontakten med konsumenten om krediten och händelser under kreditavtalet, inklusive nya skyldigheter att hänvisa konsumenten till budget- och skuldrådgivare (se artikel 36 CCD2 samt förslag till ny konsumentkreditlag 4 kap. 19 §) anser UC att kreditgivaren har bättre förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt informera konsumenten om vilken rapportering och registrering av betalningsförsummelse eller kreditmissbruk som har gjorts samt till vilka databaser.

Ytterligare en fördel med att ge kreditgivaren informationsplikten är att det kan klagas ut att det är *konsumenten* som har rätt till informationen. Förslagen lydelse i 10 a § anger att en fysisk person ska informeras. Det begrepp i kreditupplysningslagen som ligger närmare begreppet konsument är begreppet "fysisk person som inte är näringsidkare" (se exempelvis 7,

7 a, 8, 9 §§ kreditupplysningslagen). För det fall enbart begreppet "fysisk person" används kommer det även att omfatta enskilda firmor, vilket knappast kan ha varit avsikten i Betänkandet.

UC anser sammantaget, nu när CCD2 ställer krav på medlemsstaterna att säkerställa informationsplikten till konsumenten, att en mer ändamålsenlig, kostnadseffektiv och rättssäker hantering vore att informationsplikten placeras hos kreditgivaren.

UC föreslår att en ny bestämmelse införs i förslaget till ny konsumentkreditlag och bestämmelsen skulle kunna utformas på följande, eller något liknande, sätt.

När en uppgift om en konsuments betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas enligt 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) ska kreditgivaren informera konsumenten inom 30 dagar från den första registreringen i kreditupplysningsregister samt informera konsumenten om sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen.

3.2. Om informationsplikten inte tillfaller kreditgivaren bör lydelsen ändå förändras så att;

- det framgår att den avser den information som utväxlas enligt 5 a § kreditupplysningslagen,
- det förtydligas att det räcker att informera om registreringen vid ett tillfälle,
- det förtydligas att det är fysiska personer som inte är näringsidkare som ska informeras om registreringen, samt att
- det införs lagstöd för att utbyta kontaktinformation mellan kreditgivaren och kreditupplysningsföretaget.

I övervägandena i Betänkandet, avsnitt 5.8.2 (sidan 289), anges att begreppet "utestående kreditfordringar" bör avse betalningsförsummelser och kreditmissbruk. Av författningskommentaren på sidan 484 anges att informationsskyldigheten inträder i samband med att "uppgiften lagras i register som används i kreditupplysningsverksamhet samtidigt som det hänvisas till 7 och 7 a §§ avseende vilka uppgifter om betalningsförsummelser och kreditmissbruk som får utväxlas.

På sidan 414 i Betänkandet anges istället att den föreslagna bestämmelsen om att informera den registrerade om att en *uppgift om missbruk* (vår kursivering) rapporterats inte kan antas medföra några större kostnadsökningar för kreditupplysningsföretaget.

Av den föreslagna bestämmelsen framgår däremot att både en fysisk persons betalningsförsummelse och kreditmissbruk ska ingå i informationsplikten. Sammantaget är det tvetydigt om den nya informationsplikten i 10 a § föreslås träffa både sådan information som utväxlas med stöd av 5 a § och 7 § 2 st samt sådan domstols och myndighetsinformation som tillhandahålls med stöd av 7 och 7 a §§.

UC anser att det saknas skäl att införa en informationsplikt avseende sådana betalningsförsummelser som tillhandahålls av domstolar och myndigheter. Det är inte heller en reglering som enligt UC förväntas av CCD2 eftersom artikel 19.4 avser kreditgivares kreditavtal och eventuella utestående kreditfordringar kopplade till ett sådant kreditavtal.

Det saknas dessutom konsekvensbedömning avseende informationsplikten om det skulle vara så att den är tänkt att omfatta även sådana betalningsförsummelser som tillhandahålls av domstolar och myndigheter avseende exempelvis civilrättsliga fordringar och statliga skatter och avgifter. Tvärt om mot vad som framgår i Betänkandet (sidan 414) så skulle en sådan informationsplikt innebära avsevärda kostnader som i dagsläget inte går att överblicka i termer av exempelvis IT-utveckling, administration och porto för att genomföra de postala utskicken till folkbokföringsadressen. Under år 2024 tillhandahöll domstolar och myndigheter information om sammanlagt 1 264 384 st betalningsförsummelser avseende 380 078 fysiska personer. Om alla företag med kreditupplysningstillstånd som registrerar dessa betalningsförsummelser skulle meddela individen om registreringen så skulle det handla om tiotals miljoner av postala utskick årligen.

I jämförelse med utväxlande av information inom 5 a § så är det både till antal anmärkningar och individer en avsevärd skillnad, dvs. UC registrerade 105 193 st missbruksanmärkningar avseende 55 801 individer under år 2024.

Eftersom syftet med den föreslagna regleringen är att genomföra konsumentkreditdirektivet anser UC i första hand att informationskravet ska riktas till det finansiella institut som rapporterar in informationen (se vidare under punkt 3 samt 3.1). I andra hand anser UC att ordalydelsen i den föreslagna bestämmelsen ska ändras så att det framgår att det är betalningsdröjsmål och kreditmissbruk som utväxlas enligt av 5 a § kreditupplysningslagen som träffas av informationskravet och inte sådan information som tillhandahålls av domstolar och myndigheter.

Av direktivet framgår att det är konsumenter som ska informeras. Begreppsmässigt i kreditupplysningslagen så motsvaras det bäst av begreppet "fysiska personer som inte är näringsidkare" (se exempelvis 7, 7 a, 8, 9 §§ kreditupplysningslagen).

Eftersom utväxlandet av information med stöd av 5 a § kontinuerligt utvecklas avseende exempelvis med vilken frekvens kreditgivare rapporterar in informationen så bör det också förtydligas att informationskravet är uppfyllt när information har lämnats avseende den första registreringen av betalningsförsummelser eller kreditmissbruket.

Därtill bör hänvisningen till dataskyddsförordningen motsvara befintliga hänvisningar i kreditupplysningslagen, dvs. EU:s dataskyddsförordning (se 1 a § kreditupplysningslagen).

UC föreslår mot denna bakgrund – **förutsatt att regeringen inte följer UC:s rekommendation att ge kreditgivaren informationsplikten (se punkt 3 och 3.1 ovan)** – följande exempel på förslag till ny 10 a § kreditupplysningslagen.

10 a § När en uppgift om betalningsförsummelse eller kreditmissbruk utväxlas enligt 5 a § om en fysisk person som inte är näringsidkare ska den som bedriver kreditupplysningsverksamhet inom 30 dagar från den första registreringen av uppgiften informera den fysiska personen som inte är näringsidkare om registreringen och om sina rättigheter enligt 11 och 12 §§ samt EU:s dataskyddsförordning.

Mot bakgrund av vad som förväntas avseende nationell implementering av CCD2, dvs. att konsumenten har rätt till information om registreringen i databas(er), vore det sammantaget inte ändamålsenligt att skapa sämre eller försvårande omständigheter i nationell rätt. Tvärtom vore det ändamålsenligt att skapa bra och effektiva förutsättningar för marknadens aktörer.

Som nämns ovan under punkt 3.1 så anges det i CCD2 att en konsument exempelvis kan informeras om en registrering av utestående kreditfordringar genom att skicka en e-post till konsumenten. Som också nämnts ovan så har UC inte någon sådan kontaktinformation utan enbart information om den folkbokföringsadress som Skatteverket tillhandahåller till kreditupplysningsföretag med kreditupplysningstillstånd. Samtidigt är det sannolikt så att konsumentens kontaktinformation hos ett finansiellt institut såsom e-post kan lyda under sekretess, exempelvis banksekretess, när de används inom ramen för en kreditgivares kontakter med konsumenten.

UC menar att det går att skapa rättsliga förutsättningarna för att utväxla kontaktinformation. Det krävs däremot ett rättsligt stöd för behandling av personuppgifter eftersom kreditupplysningsverksamhet bedrivs under den lagliga grunden allmänt intresse (se artikl 6.1.e samt artikel 6.3 EU:s dataskyddsförordning). Det bör därför införas ett uttryckligt lagstöd för att utväxla sådan kontaktinformation om informationsplikten riktas till kreditupplysningsföretaget. UC föreslår därför att det införs ett tillägg om detta i kreditupplysningslagen så att det finns rättsligt stöd för behandlingen av sådana personuppgifter. Sådant rättsligt stöd avseende uppgifter om krediter, betalningsförsummelse samt kreditmissbruk finns som nämnts idag i 5 a § kreditupplysningslagen och exempelvis skulle ett nytt stycke i den paragrafen kunna tillföras för att möjliggöra en mer kostnadseffektiv hantering än postala utskick.

En sådan bestämmelse skulle kunna lyda enligt följande, eller något liknande.

5 a § 4 st Företag som utväxlar uppgift enligt 10 a § har rätt att utväxla den kontaktinformation som är nödvändig om den fysiska personen som inte är näringsidkare för att informera honom eller henne om registreringen av uppgiften.

4. Kreditförmedlingsverksamhet bör regleras på det sätt som följer av Betänkandet och inte enligt det förslag som följer av Fi2024/01078

UC tillstyrker förslaget att reglera kreditförmedlingsverksamhet på det föreslagna sättet.

UC inkom i september 2024 med remissvar på Finansdepartementets promemoria med diarienummer Fi2024/01078 där förslaget var att kreditförmedlare skulle behöva ansöka om tillstånd inom ramen för lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. UC förde fram synpunkter på promemorians förslag och anförde med hänvisning till CCD2 att ett alternativ kunde vara att ta fram en ny lagstiftning för att säkerställa en mer ändamålsenlig reglering av kreditförmedlarverksamhet.

UC anser att Betänkandets förslag är mer ändamålsenligt och stämmer bättre överens med bestämmelserna i CCD2 än det förslag som fördes fram i ovan angiven promemoria.

Avslutningsvis ser UC fram emot, om så önskas, att bistå i det fortsatta arbetet med ytterligare information och underlag.

Med vänliga hälsningar

UC AB

Gabriella Göransson
CEO

gabriella.goransson@uc.se

Martin Smedberg
Head of Regulatory Strategy

martin.smedberg@uc.se